№ 230. Piątek 9. Października 1863. Rok wydania 53.

Z Dodatkami kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 4 zł.; miesięcznie 1 zł. 40 cent. Z pocztą: kwartalnie 5 zł.; miesięcznie 1 zł. 75 c. w. a.

GAZETA LWOWSKA.

Insercya w półkolumnie drukiem garmont, 7 centów od wiersza. — Reklamacye sa wolne od opłaty pocztowej.

Część urzędowa.

C. k. komisya krajowa do spraw osobowych mieszanych urzędów powiatowych mianowała prowizorycznie aktuaryusza powiatowego *Ignacego Gaspary* adjunktem powiatowym.

Lwów, 25. września 1863.

(Z urzędowej części Gazety wiedeńskiej.)

Jego c. k. Apostolska Mość raczył w zastosowaniu §. 5go ustawy zasadniczej o reprezentacyi państwa powołać najłaskawiej najwyższem pismem własnoręcznem z 4. października r. b. tajnego radzce i ministra policyi barona *Karola Mecséry*, jako też tajnego radzce, ministra i szefa siedmiogrodzkiej kancelaryi nadwornej hr. *Franciszka Nadasdy* jako członków dożywotnych do izby panów Rady państwa.

Część nieurzędowa.

Lwów, 9. października.

Wydział finansowy Rady państwa pracuje teraz bez przerwy zbierając się prawie codziennie dwa razy na posiedzenia. Na przedwczorajszem wieczornem posiedzeniu obradował nad rubryką „powszechnej administracyi kas," utworzoną świeżo w budżecie na rok 1864 z rozmaitych pomniejszych rubryk, jak np. „Koszta kredytu i manipulacyi pieniężnej", „różne wydatki", „strata na monetach i wexlach" i t. p., które w dawniejszych budżetach osobno występowały. Wszystkie w tej rubryce preliminowane sumy notowano z małemi tylko zmianami podług projektu finansowego. Wczoraj przed południem było znowu posiedzenie tego wydziału, na którem przyszła pod obrady rubryka „administracyi finansowej." Z wybranych na ostatniem posiedzeniu izby nowych wydziałów miały już posiedzenia: wydział kolei żelaznej ze Lwowa do Czerniowiec, który postanowił upraszać rząd najprzód o przedłożenie dokumentu koncesyi; wydział do wniosku Mühlfelda względem zmiany w regulaminie obrad, i wydział do obradowania nad formalnem załatwieniem projektów względem reformy podatków.

Czas dowiaduje się z Warszawy, że rząd rosyjski nadał tam oficerom gwardyi carskiej prawo pełnienia obowiazków policyjnych, że się podjęło kilku oficerów na każdy z dziewięciu okręgów Warszawy za wynagrodzeniem 1 rubla sr. dziennie. Dalej donosi *Czas*, że przybył już do Warszawy Archimowicz, niegdyś gubernator Kaługi, który ma być naczelnikiem rządu cywilnego w miejsce Wielopolskiego; że zastępca namiestnika jenerał Berg jest chory, a nakoniec że ma przybyć do Warszawy Milutin, brat ministra wojny, uważany za liberała rosyjskiego. Potwierdza się też wiadomość o zabiciu w hotelu europejskim doktora nazwiskiem Herman czy też Bertoldi-Hermani, jak również o zabraniu tego hotelu, wartości do 8 milionów, ze wszystkiemi ruchomościami przez wojsko; aresztowano też przy tem wszystkich mężczyzn, a tylko niektórym kobietom pozwolono wynieść swoje rzeczy. — Z pola walki dowiaduje się *Czas*, że na Litwie ścierają się ciągle z wojskiem liczne oddziały powstańców, miedzy któremi wylicza hufice: ks. Mackiewicza, o którym fałszywie donosił buletyn rosyjski, że wzięty był do niewoli, tudzież oddziały Pisarskiego, Ludkiewicza, Kaszlejki i Synkunasa, włościanina żmudzkiego.

Osoba dokładnie obznajomona ze stosunkami polskiemi pisze do *Jen. kor.* że zamianowanie Mierosławskiego jenerałnym organizatorem siły zbrojnej polskiej, należy uważać jako oznakę bliskiego upadku sprawy powstania, dowodzi bowiem, że stronnictwo demokratyczne wzięło górę. — Walka pomiędzy arystokratami a demokratami datuje się jeszcze od r. 1861, a mianowicie od śmierci ks. Adama Czartoryskiego i Lelewela. Obadwaj używali oni u swoich współziomków takiej powagi i takiego zaufania, że za ich życia stronnictwa zachowały się spokojnie. Książę Adam Czartoryski testamentem mianował swego syna Władysława swoim następcą i jemu wspieranemu wybornemi radami teściowej, królowej hiszpańskiej Krystyny podlegało przez pewien czas nawet stronnictwo demokratyczne. Jednakowoż, gdy Langiewicz przez niego mianowany, uległ przemocy rosyjskiej, stronnictwo demokratyczno rewolucyjne zaczęło ubiegać się o przewagę, a misya Menottego Garibaldi miała na celu popieranie tych usiłowań, których skutkiem jest zamianowanie Mierosławskiego.

Mowa Jego Cesarzew. Wysokości Arcyksięcia Ferdynanda Maxymiliana bardzo dobre w Paryżu zrobiła wrażenie; rząd spodziewa się, że jeszcze w tym roku zdoła oswobodzić prowincye przez Juareza terroryzowane, i spowodować ich do powszechnego głosowania.

Rosyanie w Paryżu bawiący i wielka część towarzystwa paryzkiego stanowiący, którzy dotąd okazywali największą butę i zupełną w siłę rządu swego otuchę, teraz, jak do *Jener. Kor. austr.* z Paryża donoszą, znacznie spuścili z tonu, i roznoszą wieści o różnych propozycyach, na które Rosya przystawaćby miała. Rząd rosyjski snać korzystać chce z zimy nie tylko do zupełnego stłumienia powstania, lecz nadto do zachowania zgody trzech mocarstw, co mu się dotąd na drodze dyplomatycznej udać nie chciało.

List prywatny z Petersburga z 5. b. m. donosi, że margrabia Pepoli, poseł sardyński, zawarł tam na dniu 3. b. m. z rządem rosyjskim traktat handlowy, który stawia Włochy na równi z najbardziej protegowanemi narodami; mianowicie dozwolone zostały na giełdach rosyjskich kupowanie i sprzedaż, jakoteż notowanie publicznych papierów włoskich i akcyi prywatnych z gwarancyą procentów ze strony rządu.

Parlament joński oświadczył się już stanowczo za połączeniem Wysp Jońskich z Grecyą. Dnia 6. b. m. złożył prezydent parlamentu to oświadczenie w pałacu lorda nadkomisarza w Korfu, gdzie przyjmowany był w sposób uroczysty. Nastąpiły przytem huczne manifestacye radości, ale porządek nie został niczem zakłócony.

Monarchia Austryacka.

Grzymałów, 6. października. *(Obchód imienin cesarskich.)* Z powodu uroczystości imienin Jego c. k. Apostolskiej Mości, odbyły się tu nabożeństwa solenne tak w kościołach parafialnych obadwu obrządków, jako też w bożnicy przy odśpiewaniu hymnu ludu. W ciągu nabożeństwa, na którem byli obecni tutejsi c. k. urzędnicy powiatowi, straż finansowa, żandarmerya i kilka tysięcy ludu z okolicy, strzelano z moździerzy, a załoga tutejszą dawała zwykłe salwy karabinowe. W wilię tej uroczystości było całe miasteczko oświetlone a nazajutrz wraz ze świtem zapowiedziały wystrzały z moździerzy ten dzień radośny. Gminy chreściańska i izraelicka wiedzione, uczuciem prawdziwego patryotyzmu i przywiązaniem do Najjaśniejszego Pana — uraczyły tutejszą załogę gratis gażą, piwem i innemi napojami, a oprócz tego zebrano ze składek w obudwu gminach, do czego się także pp. urzędnicy przyczynili kilkadziesiąt zł. i rozdzielono je między ubogich miejscowych i obcych.

Wiedeń, 7. października. *(Nowiny dworu. — Wiadomości bieżące.) Pester Lloyd* powtarzając doniesienie wiedeńskiej *Presse* o bliskiej podróży Jego Mości Cesarza do Pesztu dodaje, że podług jego własnych wiadomości ma ta podróż dopiero za kilka miesięcy nastąpić.

Arcyksiążę *Franciszek Karol* ofiarował na wsparcie cierpiących niedostatek mieszkańców Węgier kwotę 4000 zł. w. a. z prywatnej kasy swojej. — Arcyksiążę *Leopold* przybył w niedzielę wieczorem z Tilsit do Wrocławia, przenocował tam na zamku królewskim, a przedwczoraj wieczorem przyjechał z powrotem do Wiednia. — Owdowiała królowa neapolitańska *Teresa* odjedzie 18go b. m. z familią swoją do Rzymu.

Deputacya mexykańska przybędzie w powrocie z Tryestu znowu do Wiednia i wysiądzie jak przedtem w hotelu Musischa.

(Z Rady państwa.) Jak donosi *Jen. kor.* ukończone zostały na przedwczorajszem posiedzeniu *pierwszej sekcyi wydziału finansowego* przerywane już kilkakrotnie obrady nad budżetem ministerstwa spraw zagranicznych. Co do odmazania kwoty 20.000 zł. z dodatków do płacy ambasadora w Rzymie nienastąpiło — jak się zdaje porozumienie między ministrem hr. Rechbergiem a sekcyą, i postanowiono zaproponować izbie to odmazanie z tych samych powodów, co w latach poprzednich. Wydział względem ustawy o stowarzyszeniach odłożył przypadające na przedwczoraj posiedzenie swoje, na żądanie ministrów do piątku. — Na przedwczorajszem posiedzeniu wieczornem obradował wydział finansowy nad *etatem pensyi*, oznaczonym na 14stomiesięczny peryod finansowy na 12.844.150 zł. wal. austr. Dla stałego uregulowania tej rubryki budżetu uchwalono upraszać rząd, ażeby w ciągu przyszłej sesyi przedłożył izbie projekt ustawy względem pensyi.

(Obwieszczenie ambasady rosyjskiej w Wiedniu.) Wiener Abendpost z 6. b. m. pisze: Ces. rosyjska ambasada uprasza nas o ogłoszenie następującego obwieszczenia:

L'Ambassade de Russie à Vienne est chargée de porter à la connaissance des sujets russes d' origine polonaise qui appartiennent aux provinces occidentales de l'Empire et se trouvent actuellement à l'étranger, que, d'apres les ordres de S. M. l'Empereur, ils ont à retourner dans leur pays dés l'expiration du terme de leurs passeports, ou sans délai, dans le cas ou ce terme serait déjà expiré. Ceux qui ne se conformeraient pas à cet ordre, s'exposeraient à voir leurs propriétés mises sous séquestre.

Vienne, 23 Septembre (5 Octobre) 1863.

(Ambasada rosyjska w Wiedniu) otrzymała polecenie podać do wiadomości poddanym rosyjskim pochodzenia polskiego, którzy należą do prowincyi zachodnich cesarskich i przebywają teraz za granicą, że podług rozkazów Jego Mości cesarza mają powrócić do

swego kraju z upływem terminu swoich paszportów, albo też bezzwłocznie w takim razie, jeżeli termin ten już upłynął. Ci, którzyby się nie zastósowali do tego rozkazu, naraziliby się na to, że majątek ich zostałby zabrany pod sekwestr.

Wiedeń, 23. września (5. października) 1863.

(Projekt ustawy o przywilejach dla przedsiębiorstwa kolei żelaznej ze Lwowa do Czerniowiec.)

Art. 1. Administracya państwa gwarantuje kolei żelaznej ze Lwowa do Czerniowiec na lat 90 od dnia otwarcia $5^1/_5$ procentowy dochód czysty, od kapitału 31 milionów zł. w. a. w srebrze, i to tak, że jeżeli roczny czysty dochód kolei nie dosięgnie w okrągłych cyfrach ustanowionej sumy 1.600.000 zł. w. a. w srebrze (czyli sumy odpowiadającej co do wartości kwocie 160.000 f. sz.) administracya państwa uzupełni resztę brakującą.

Art. 2. Z gwarantowanego czystego dochodu, przeznacza się 1,550.000 zł. na oprocentowanie, a 50.000 zł. na umorzenie kapitału.

Art. 3. Dopłata, którą administracya państwa ma w danym razie uiścić z tytułu objętej gwarancyi, będzie wypłacona po należytem zbadaniu przedłożyć się mających rachunków rocznych, w przeciągu trzech miesięcy po ich przedłożeniu, ale nie pierwej. Żądanie uiszczenia dopłaty ze skarbu musi być przedłożone najpóźniej w rok po upływie roku popędowego.

Art. 4. Kwota, którą administracya państwa płaci w skutek podjętej gwarancyi procentów i umorzenia, ma być uważ na jako 4procentowa zaliczka przedsiębiorstwa kolei udzielona, w ten sposób, że gdy czysty dochód kolei przewyższy dochód zagwarantowany, nadwyżka ma być przeznaczona na zwrócenie administracyi państwa udzielonej zaliczki wraz z procentami, aż do zupełnego umorzenia. Jeżeli w czasie, w którym koncesya przestanie być obowiązującą, lub kolej zostanie nabyta, koncesyonaryusze z powodu powyższej gwarancyi będą państwu dłużni pewną sumę, suma ta ma być ściągnięta z pozostałego majątku przedsiębiorstwa.

Art. 5. Jeżeli będzie zabudowana poboczna linia kolei lwowsko-czerniowieckiej do Stryja, gwarancya ma rozciągać się także na tę kolej poboczną. Gwarantować się mający kapitał zakładowy dla wspomnionej kolei pobocznej będzie w swoim czasie w drodze konstytucyjnej ustanowiony.

Art. 6. Kolej żelazna ze Lwowa do Cerniowiec będzie uwolniona od podatku dochodowego na lat 5, licząc od dnia spisania dokumentu koncesyi.

Art. 7. Wykonanie tej ustawy będzie poruczone ministrowi finansów, tudzież ministrowi handlu i rolnictwa.

(Projektowane podatki.) Nowe podatki, których zaprowadzenie p. minister skarbu w izbie deputowanych rady państwa proponuje, przeznaczone są na pokrycie części niedoboru w budżecie na rok 1864ty a to aż do wysokości sumy 16,115.200 zł. w. a. Podatki te mają być, podatek osobowy, zbytkowy i klasowy. Podatkowi osobowemu, z którego rząd spodziewa się wpływu 5,615.200 zł. w. a., ulega każdy obywatel i mieszkaniec państwa bez różnicy płci od ukończenia 16go roku. Wyjęte tylko jest wojsko czynne, inwalidy patentowi, straż skarbowa, i strażnicy w domach kary wraz z ich żonami i dziećmi, tudzież członkowie zakonów z jałmużny utrzymujących się, i ubodzy umieszczeni w zakładach dobroczynności lub wyraźnie z jałmużny żyjący.

Podatek osobowy podzielony jest na trzy stopnie, do pierwszego stopnia, opłacającego 25 centów policzeni będą właściciele domów i gruntów, handlarze i przemysłowcy, którzy prócz zwykłego zawodu zarazem jako wyrobnicy pracować muszą, tudzież służący, wyrobnicy, czeladź rzemieślnicza i wszyscy co z pracy rąk żyją, w końcu niżsi słudzy państwa, kraju, gmin i zakładów publicznych i prywatnych.

Do drugiego stopnia 50 centów opłacającego, należeć mają właściciele domów i gruntów, handlarze i przemysłowcy nie należący do pierwszego stopnia: prócz tego słudzy państwa, krajów, gmin, korporacyj, zakładów publicznych i prywatnych, bez względu na to czyli są w służbie czynnej lub stanie spoczynku, duchowni, lekarze, adwokaci, notaryusze, nauczyciele, artyści i inne osoby, które według zawodu swego do tej kategoryi policzono być mogą.

Do trzeciego stopnia podatku osobowego policzeni być mają ci, którzy większe zarobki i dochody mają, a mianowicie wszyscy ci, co podatek luxusowy opłacają. Pobór podatku osobowego zdziałany być ma na zasadzie drukowanych spisów całych familii, tak, iż naczelnik rodziny opłacać ma podatek za siebie i swoją rodzinę, oraz za domowników swoich, służy mu zaś prawo żądania od służących zwrotu opłaconego od nich podatku. Dniem normalnym dla wykazu osób, podatkowi temu podległych w całej monarchii na drugą sobotę miesiąca listopada 1863 roku oznaczony być ma. Podatek gminy pobierać mają i za czynność tę, tudzież za możliwy niedobór 10% od wniesionej do skarbu kwoty tytułem wynagrodzenia dla siebie zatrzymywać będą. Podatek zaś na raz jeden za cały rok opłacany być ma.

Podatek luxusowy opłacany być ma od trzymania służby zbytkowej, powozów i koni. Dzielić się będzie na trzy kategorye. Do pierwszej kategoryi liczy się opłata od służących. Osoba pojedyńcza trzymająca jednego służącego, rodzina zaś z kilku osób składająca się, trzymająca dwie sługi, nie ulegają płacie nowego podatku. Jeżeli zaś osoba pojedyncza chowa więcej jak jednego, a rodzina więcej jak dwie sługi, w takim razie opłaca po dwa zł. a. od drugiego lub trzeciego sługi, z dodatkiem po 1 zł. a. więcej od każdego z większej jeszcze liczby sługi, tak jednak, iż więcej niż 10 zł. a. od żadnego sługi opłacane nie będzie.

Do drugiej kategoryi liczą się powozy na resorach i do przejażdżki osób urządzone. Od jednego powozu takiego opłacać sie ma po 8 zł. a. rocznie w Wiedniu, Tryeście, Pradze i Wenecyi; w innych miastach o 10.000 mieszkańcach i wyżej po 6 zł. a., w miejscach mających więcej jak 2000 a mniej jak 10.000 mieszkańców po 4, we wszystkich zaś innych miejscach po 2 zł. a.

W trzeciej kategoryi położone są konie, od których opłata wynosić ma tak jak u powozów po 8, 6, 4 i 2 zł. od jednego konia. Wolnemi zaś są od podatku najwyższy dwór cesarski, wojsko czynne, zakłady w celu dobra publicznego, właściciele gruntowi, kupcy i przemysłowcy pod względem koni do zawodu ich służących, następnie wynajmujący konie i powozy siedlarze co do powozów na sprzedaż przeznaczonych, a w końcu konie stadnicze.

Za ściąganie podatku tego gminy pobierać będą wynagrodzenie 5 od sta od sumy do skarbu wniesionej. Wpływ z tego podatku preliminowany jest w sumie 1 miliona zł.

Co do podatku klasowego, takowy opłacać ma każdy mający więcej niż 600 zł. czystego ogólnego dochodu bez względu na to, czyli już opłaca podatek dochodowy. Wolne są od podatku zakłady publiczne, o ile nie mają udziału w przedsiębiorstwach prywatnych i zysków z nich nie ciągną; bank narodowy, oficerowie w czynnej służbie będący od gaży pobieranej, klasztory proszelne i zakonnicy trudniący się według reguły swej bezpłatnem pielęgnowaniem chorych i uczeniem dzieci, zakłady dobroczynności; fundusze inwalidów, procenta od obligacyi państwa z pożyczek, którym uwolnienie od podatków przyrzeczone zostało; wynagrodzenia zakładów assekuracyjnych nie będące dochodem dożywotnim, w końcu kasy sierot z procentów od kapitałów ulokowanych. Podstawę podatku stanowić ma następujące stopniowanie: Przy dochodzie od 600 do 1000 zł. $^3/_{10}$, od 1000 do 3000 zł. $^5/_{10}$, od 3 do 6000 zł. $^6/_{10}$, od 6 do 8000 zł. $^8/_{10}$, wyżej zaś 8000 zł. całość opłacanej kwoty podatkowej. Rozkład podatku nastąpić ma w ten sposób, iż po strąceniu dochodu z podatku osobowego i luxusowego, reszta niedostająca do sumy 16.115.200 zł. rozłożone będzie na gminy, a przez gminy na pojedynczych kontrybuentów. Jeżeli na przykład przychód ogólny wyżej 600 zł. w całej monarchii w ilości 500 milionów wykazany będzie, a na drodze podatku osobowego 10 milionów pokryte być ma, to w takim razie od każdych 100 zł. kapitału podatkowi ulegającego po 2 od sta opłacić wypadnie.

Do poboru nowych tych podatków wysadzone być mają osobne komisye krajowe, obwodowe i miejskie.

(Posiedzenie izby deputowanych z d. 6. października.)

Na ławie ministeryalnej J. E. Lasser, Plener, później Hein.

Po odczytaniu protokołu, i zakomunikowaniu przedmiotów świeżo nadeszłych, przystępuje izba do porządku dziennego. Pierwszym przedmiotem tegoż jest pierwszy odczyt ustawy względem przywilejów kolei żelaznej ze Lwowa do Czerniowiec.

Baron Petrino proponuje przekazać projekt ustawy wydziałowi z 9 członków z łona izby wybrać się mającemu, i wyznaczyć mu termin pięciodniowy do zdania sprawy. Wniosek przyjęty, i izba przystępuje do wyborów. Skrutynium przedsięwzięto po za obrębem sali, i z tego powodu następuje przerwa w posiedzeniu.

Przy powtórnem otwarciu posiedzenia prezydent oznajmia rezultat wyborów. Z deputowanych galicyjskich wybrany został dep. Mogilnicki.

Prezydent oznajmia dalej, że wydział do wniosku Stamma (koncesye na koleje żelazne) ukonstytuował się podczas przerwy, i obrał szefem swoim Dra Bergera, jego zastępcą Dra Rygera, a sekretarzem Dra Stamma.

Drugim przedmiotem porządku dziennego jest pierwszy odczyt ustaw o podatkach, wniesionych przez ministra finansów na wczorajszem posiedzeniu.

Taschek stawia wniosek następujący: Izba raczy uchwalić:

1. Do załatwienia kwestyi poprzedniczej, jak mają być traktowane propozycye rządowe względem uregulowania podatku gruntowego, domowego, przychodowego i dochodowego, wybór wydziału z 9 członków z sekcyi,

2. do kwestyi wstępnej względem nadzwyczajnych podatków osobowego, zbytkowego i klasowego, wybór wydziału z 9 członków z łona izby,

3. do zmian w ustawie o należytościach,

4. do ustawy o puncerowaniu towarów złotych i srebnych, i

5. do zniesienia ustawy z 29. października 1862, względem opodatkowania gorzelnianych płynów spirytusowych, w miejscach zamkniętych,

wybór wydziałów po 9 członków z sekcyi.

Taschek imieniem wydziału finansowego uprasza, aby izba ze względu na krótki termin do załatwienia wniosków finansowych, nie wybierała do tych wydziałów, członków wydziału finansowego, aby prace tegoż nie były narażone na zwłokę.

Baron Tinti żądał zwłoki w wyborze wydziału do podatków osobowego, zbytkowego i klasowego, aby pierwej mogły się odbyć dyskusye poprzednie. Izba przyjmuje ten wniosek, i wybór będzie położony na przyszłym porządku dziennym. Inne wybory z sekcyi dokonać się mające będą przedsięwzięte po skończeniu posiedzenia.

Następuje trzeci przedmiot porządku dziennego, mianowicie pierwszy odczyt wniosku Mühlfelda względem dodatku do regulaminu obrad.

Wnioskodawca dla umotywowania wniosku zabiera głos: Nie wiele ma do powiedzenia w tym względzie. Celem wniosku jest, aby projekta do ustaw tak rządowe jak pochodzące z inicyatywy izby, jeżeli w czasie zamknięcia sesyi są załatwione w jednej izbie, i do drugiej przejść nie mogą, nie były pracą straconą. Temu nie zapobiega dotychczasowy regulamin obrad. Mówca przytacza na przykład projekt rządowy do ustawy o upadłościach handlowych; bo zachodzi pytanie, czy zupełne przeprowadzenie tej ustawy w izbie panów będzie możliwe. Jeżeli nie zostanie zaprowadzone nowe postanowienie, projekt ten musi być powtórnie wniesiony na przyszłej sesyi i tegoroczna praca będzie stracona. Jego wniosek ma temu zaradzić. Takie postanowienie miałoby i tę korzyść, że każda sesya, zaraz od chwili zagajenia, miałaby materyał gotowy, i nie potrzebowałaby odraczać się jak tego roku, dla braku przedmiotów. Co do części formalnej proponuje aby jego wniosek był poruczony wydziałowi z 9 członków, wybrać się mającemu z sekcyi (wniosek przyjęty).

Prezydent przerywa posiedzenie i następują w sekcyach wybory do wydziałów.

Przy powtórnem otwarciu posiedzenia prezydent oznajmia rezultat wyborów.

Z deputowanych galicyjskich wybrani zostali: Reyzner do wydziału ustawy o puencerowaniu, Gutowski i Wężyk do wydziału zniesienia ustawy o opodatkowaniu wódki.

Na tem posiedzenie zamknięto. Przyszłe posiedzenie we czwartek.

Francya.

Paryż, 4. października. Cesarz oczekiwany jest w Paryżu dnia 6. lub 7. b. m. Po przybyciu Cesarza traktowana być ma na radzie ministrów kwestya okólnika, do ajentów dyplomatycznych zagranicznych w sprawie polskiej wysłać się mającego.

Książę Napoleon wrócił do Paryża dnia wczorajszego. Potwierdza się coraz bardziej, iż polityka obcą zupełnie była podróży Jego cesarzew. Wysokości do Anglii. Książę Napoleon zajmował się jedynie rzeczami do rolnictwa odnoszącemi i podróżował w najzupełniejszem incognito. Teraz Książę udać się ma do dóbr swoich dla zaprowadzenia w nich ulepszeń, o których pożytku w Anglii przekonać się mógł.

P. Fould przybyć ma jutro z Tarbes. Za kilka dni powrócić ma także poseł włoski p. Nigra, który na krótki czas Paryż opuścił, udając się do Turynu.

Independance belge uważa, iż ogólna postawa dzienników francuzkich domyślać się każe, iż chwila zerwania stosunków z Rosyą jest bliską. Nigdy dzienniki Polsce przychylne nie występywały tak jawnie i tak natarczywie z żądaniem wojny, do tego stopnia, iż nie widząc udzielonych im ostrzeżeń rządowych, przypuścić można, iż do pewnego punktu wyrażają myśl rządu.

Artykuł *Constitutionnela* tłumaczący znaczenie mowy lorda Russella w Blairgowrie, bardzo źle na giełdzie paryzkiej przyjęty został. Kursa renty ciągle słabnieje, obroty zaś giełdowe niesłychanie zmalały. Snać pewna obawa wszystkie opanowała umysły.

Rosya.

Helsingfors, z końcem września. *(Projekta przedłożone sejmowi. — Instrukcya dla dzienników.)* Sejmowi fińskiemu przedłożono dotąd 48 projektów rządowych. Między temi znajdują się: projekt ustawy przeciw doręczeniu zwierząt, względem organizacyi banków w ogóle, a w szczególności banku fińskiego, względem wolnego handlu zbożem, względem organizacyi gmin miejskich i wiejskich, projekt prawa morskiego, kilka projektów odnoszących się do sądownictwa karnego, a osobliwie do prawodawstwa kryminalnego, rozszerzenie wolności handlu i rękodzieł, ewanielicko-luterska ustawa kościelna, w ogóle przedmioty, nad któremi naradzano się także na przedostatniej i ostatniej sesyi sejmu szwedzkiego. Zresztą istnieje także i tu tak jak w Szwecyi system czterech stanów (szlachta i rycerstwo, księża, mieszczanie i chłopi); wszelako nie można zaprzeczyć, że o ile dotąd sądzić można, obadwa pierwsze stany (które w Szwecyi uchodzą za uprzywilejowane) nie występują tu tak ostro przeciw dwom drugim, jak w Szwecyi, gdzie szlachta i duchowieństwo przeszkadza przeprowadzenia wszelkich reform radykalnych.

Jenerał-gubernator Finlandyi, baron Rokassowski, wydał do redakcyi rozmaitych dzienników następującą instrukcyę:

„Ażeby zapobiedz ogłaszaniu fałszywych wiadomości o obradach sejmu krajowego, rozkazał Jego Mość Cesarz zachowywać następujące przepisy: Redakcyom pozwala się rozprawiać w swoich dziennikach o kwestyach, które przychodzą pod obrady pojedyńczych stanów. Wolno im także ogłaszać uchwałę każdego stanu; jeżliby jednak chciały redakcye umieszczać krótkie sprawozdania z rozpraw, muszą być także referaty przed wydrukowaniem przedkładane do przejrzenia i potwierdzenia sekretarzowi przynależnego stanu. Ogłaszanie protokołów sejmowych pozostawia się do woli oddziałom izby; wszelkie jednak uwagi o uchwałach lub dyskusyach stanów sa zabronione.“

Kronika.

— Poddany c. rosyjski Marceli hr. Krasicki, którego przy sposobności poszukiwania osoby podejrzanej w końcu miesiąca lipca r. b. z kilkoma innemi osobami we Lwowie aresztowano, został dnia 25. września r. b. przez c. k. sąd krajowy lwowski jako zupełnie niewinny uwolniony, gdyż śledztwo nie wykazało żadnych poszlak prawnych do wytoczenia procesu.

(Internowanie.) Jenerał powstańców Wysocki, który wkrótce po klęsce swego korpusu pod Radziwiłłowem był przytrzymany we Lwowie, został wywieziony dnia 6go b. m. pociągiem porannym do Lincu, gdzie będzie internowany. Przez czas aresztowania we Lwowie w gmachu c. k. policyi doznawał wszelkich możliwych względów i wygód.

(Pożar.) Dnia 27. września r. b. o 7mej godz. wieczorem wszczał się w Bliznem w obwodzie sanockim, u włościana Michała Cz. z niewiadomej przyczyny pożar i zniszczył wszystkie zabudowania jego z całą tegoroczną krescencyą. Szkoda wynosi 735 zł. 75 c. w. a.

(Ludność Szwajcaryi.) Według wykazu wydanego przez biuro statystyczne związku szwajcarskiego ludność całego związku od r. 1836 do 18[illegible]0 roku (przez 14 lat) powiększyła się o 9%, a w ciągu następnego dziesięciolecia od 1850 r. do 1860 r. o 5%. Co do cudzoziemców powiększenie ich liczby w pierwszym okresie wynosiło 27%, a w drugim 61%, w małych zaś kantonach doresło do 37[illegible] %. Wszystkich cudzoziemców liczy się obecnie z Szwajcaryi 114.9[illegible]3, a czwarta ich część mieszka w Genewie. Według narodowości cyfra ta wyraża się w następujący sposób: Niemców 66.006, z tych 20 000 z Badenu, 17.080 z Wirtembergii i 29.000 z innych państw niemieckich wraz z Austryą; — Francuzów 46.900, po większej części w zachodniej stronie Szwajcaryi; Włochów około 14.000 w połowie kantonu Tessyńskiego; Anglików 1202; Amerykanów 425; Belgijczyków 361; Duńczyków 279; Holendrów 12[illegible]; Polaków 110; Szwedów 72; Hiszpanów 68; innych narodowości 80.

Gospodarstwo, przemysł i handel.

Żółkiew, 29. września. W pierwszej połowie b. m. były na targach następujące ceny przeciętne zboża i innych artykułów.

	Miejsce targu:											
	Belz		Krystynopol		Narol		Kulików		Lubaczów		Niemirów	
	zr	cen.	zr	cen.	zr.	cen.	zr.	cen	zr.	cen.	zr	cen
	waluta austryacka											
Mec pszenicy	2	80	2	50	3	50	2	60	4	.	2	30
„ żyta	1	20	1	20	1	50	1	32	1	50	1	40
„ jęczmienia	1	20	1	20	1	50	1	10	1	15	1	30
„ owsa	1	20	1		1	.	1	.	1	15	1	.
„ hreczki	1	60	1	20	1	50	1	50	1	80	1	60
„ kukurudzy	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
„ ziemniaków	.	70	.	50	.	50	.	44		60	.	50
Cetnar siana	1	80	1	.	2	.	1	.	.	60	1	.
„ wełny	.		.	.	.		.	.	.	.	.	.
„ nasienia koniczu	.	.	.		.		.	.	.	.	.	.
Sąg drzewa twardego	5	.	3	50	3	50	8	.	7	46	3	50
„ „ miękkiego	4	.	2	10	2	50	6	50	4	35	2	50
Funt mięsa wołowego	.	10		10	.	12	.	14	.	10	.	9
Mas okowity		30	.	15	.	50	.	54	.	60	.	54

Wiedeń, 6. października. *(Targ wiedeński na woły.)* Spęd bydła rzeźnego na wczorajszym targu wynosił 1239 wołów z Węgier, 2031 z Galicyi i 164 z kraju. Z tego zakupili rzeźnicy wiedeńscy 2014 sztuk, rzeźnicy z prowincyi 1159, osobno sprzedano 11, a niesprzedanych popędzono dalej 250 sztuk. Waga szacunkowa sztuki było 540 do 680 ℔. Płacono za sztukę 116—117 zł. 50 c., a za cetnar 21—26 zł. 50 c. w. a.

Ostatnia poczta.

Kraków, 8. października. *Krak. Ztg.* donosi: Jego Excel. zastępca namiestnika fml. *Schmerling* przejeżdżał tędy dnia 6go b. m. pociągiem wieczornym jadąc ze Lwowa do Wiednia.

Pod Groblami w powiecie Nisieckim, patrol wojskowy przytrzymał dnia 2go b. m. 3 wozy, na których znajdowało się 8500 ostrych nabojów, 10 karabinów z bagnetami, 48 pistoletów, 33 pałasze, 8 sztućców dla jazdy, 18 siodeł, 105 paczek z kapslami i rozmaite rekwizyta wojskowe.

Dziś c. k. wojsko przytrzymało pod Prądnikiem czerwonym, 4 wozy z 170 karabinami, 1 paczką kapsli, 4 pakami koszul i 5 paczkami prochu. Osoby prowadzące transport aresztowano.

Hermanstadt, 7. października. Na dzisiejszem posiedzeniu sejmu krajowego przyjęty został artykuł ustawy I. (równouprawnienie narodu rumuńskiego), tak jak podany został z reskryptem z 27. września. Obert proponował, ażeby sejm upraszał rząd o zmniejszenie czasu służby wojskowej. Jutro nastąpi debata nad wysłaniem deputowanych do Rady państwa.

Warszawa, 7. października. *Dzien. pow.* donosi w części nieurzędowej:

Podpułkownik Pisanko z oddziałem składającym się z 1½ kompanii pułku Białozierskiego i 130 kozaków, dnia 21. września (3. października) niedaleko Częstochowy zniósł do szczętu bandę żandarmów wieszających, liczącą 100 ludzi. Połowa buntowników poległa na miejscu; 30 ciężko ranionych oddano władzy cywilnej, a 23, w tej liczbie i przywódzcę bandy Przybyłowicza, ujęto. Za-

brano całą broń. Ze strony wojska są ranieni esauł Kalinin i 1 kozak. Banda ta powiesiła 6 włościan ze wsi Dzobowa i spaliła ich chaty.

Ten sam dziennik donosi, że czeladnik z fabryki wyrobów lanych żelaznych Evansa i Spółki, mieszczanin *Wilhelm Alger*, uznany za winnego tajnego wyrabiania granatów, dnia 7. b. m. o godzinie 10ej zrana na podwórzu pomnienionej fabryki w obecności wszystkich robotników został rozstrzelany. Na właścicieli zaś fabryki, za to, że wbrew przepisom stanu wojennego, dopuścili wyrabianie zabójczych przyrządów, nałożona została kara pieniężna 15.000 r. sr. do czasu zapłacenia której, fabryka będzie zamknięta.

Berlin, 7. października. *Kreuzztg.* donosi: Według doniesień z Kopenhagi rząd francuzki miał Danii udzielić radę, aby egzekucyi związkowej nie uważała za powód do wojny.

Berlin, 7. października. Według dzisiejszego *Staatsanzeiger* na mocy uchwały ministerstwa stanu z 22. września, koszta zastępstwa urzędników pobierających pensye z funduszów państwa, którzy dla przyjęcia wyboru do izby deputowanych nie mogą pełnić czynności urzędowych, nie będą opędzane z funduszów państwa, lecz ministrowie mają polecić władzom, aby z pensyi urzędnika zastępowanego potrącana była kwota potrzebna na pokrycie kosztów zastępstwa.

Suez, 3. października. Z Melbourne donoszą pod dn. 25. sierpnia, że wojna w Nowej Zelandyi wzmaga się, a Maorisowie przybywają bardzo licznie.

Shanghaj, 20. sierpnia. W Japonii ogłoszono publicznie wydalenie cudzoziemców.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 8. października.

Hotel George: PP. Cywiński Ludw., z Telaczy.

Hotel europejski: Witkowski Ant., z Soroczka. — Mrozowicki Stanisław, z Sieczkowa.

Hotel angielski: Kraft Alex., z Radymna. — Hr. Komorowski Karol, z Korczmina. — Jędrzejewicz Kaz., z Czapli.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 8. października.

PP. Obertyński Leon, do Stronibab. — Bobowski Fel., do Borszczowic. — Hr. Starzyński Boj., do Derewni. — Jędrzejewicz Jan, do Zacześni. — Łączyński Izyd., do Batiatycz. — Ball Fran., do Tuligłów. — Balli Michał, do Bessarabii. — Pawłowski Kaz., do Liska. — Polanowski Fel., do Opolsl a. — Ks. Sanguszko Rom., do Tarnowa. — Łodyński Hier., do Mitatyna. — Korytyński Rafał, do Kamionki.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 8. października 1863.

Pora	Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Stan powietrza wilgotnego	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
	'''				
7. god. zrana	326.75	+ 9 0	74.6	południowy sł.	pogoda
2. god. po poł.	326.90	+ 14 9	64.1	połud.-wsch. „	pochmurno
10. god. wiecz.	327.12	+ 11.0	83 5	„ „	„

T E A T R.

Dziś teatr polski: **„Pan Geldhab“**, komedya w 3 aktach p. Alex. hr. Fredra. Poprzedzi: **„Pewien Jegomość i pewna Jejmość“**, komedya z franc. ze śpiewkami w 1 akcie. Po raz pierwszy.

Jutro teatr niem.: **„Robert der Teufel“**, wielka opera romantyczna w 5 aktach z muzyką Meyerbeera.

Kurs lwowski.

Dnia 8. października.		gotówką zł.	gotówką c.	towarem zł.	towarem c.
Dukat holenderski	wal. austr.	5	26½	5	32
Dukat cesarski	„ „	5	28	5	33½
Półimperyał zł. rosyjski	„ „	9	14	9	19½
Rubel srebrny rosyjski	„ „	1	75	1	77
Talar pruski	„ „	1	66½	1	68
Polski kurant i pięciozłotówka	„ „	—		—	
Galicyj. listy zastawne w. a. za 100 zł.	bez kuponów	74	83	75	45
„ „ „ m. k. za 100 zł.	bez kuponów	78	54	79	17
Galicyjskie obligacye indemnizacyjne	bez kuponów	73	88	74	59
5% Pożyczka narodowa	bez kuponów	81	50	82	25
Akcye gal. kol. żelaz. Karola Ludwika	bez kuponów	194	75	196	50

Telegrafowany kurs wiedeński.

Dnia 8. października.	złr.	kr.
5% Metaliki	75	90
5% pożyczka narodowa	81	95
Losy z 1860 roku	98	65
Akcye banku wiedeńskiego	795	—
„ „ kredytowego	187	40
Londyn, 10 funtów szterlingów	111	40
Dukat pojedynczy	5	34
Srebro	111	50

Kurs giełdy wiedeńskiej.

Dnia 6. października.

1. Dług publiczny. (Za 100 zł.)

A. Państwa.	pien.	towar.
W austr. wal. po 5%	71 70	71.80
„ „ bez kuponów zwrotny po 5%	95.80	96 —
Z pożyczki narod. z proc. od stycznia do lipca po 5%	81 80	81 90
od kwiet. do paźd. po 5%	81.75	81.85
Z r. 1851 ser. B. po 5%	—.—	—.—
Metaliki po 5%	75.20	75.30
Metaliki z proc. od maja do listopada po 5%	75.30	75.40
dtto. po 4½%	67.25	67.75
dtto. „ 4%	60.—	60.50
dtto. „ 3%	45.—	45.50
dtto. „ 2½%	37.—	38.—
dtto. „ 1%	15.—	15.10
Przez. do wyl. z r. 1839 całe losy	158.—	158.50
Przez. do wyl. z r. 1839 piąta część losów	156.—	156.50
Przez. do wyl. z r. 1854	93.50	94.—
Przez. do wyl. z r. 1860 po 500zł.	98.10	98.20
Przez. do wyl. z r. 1860 po 100 zl.	98 20	98.30
Renty Como po 42 lir. aust.	17.50	17.75
Wylos. obl. dawn. długu państ. po 5%	71.50	72.—
„ „ „ 4½%	67.25	67.75
„ „ „ 4%	60.—	60.50
„ „ „ 3½%	52.—	52.50
Przez. do los. obl. daw. długu państ. z proc. w kraju „ 3%	—.—	—.—
„ 2½%	59.—	60.—
„ 2¼%	52.—	53 —
„ 2%	47.—	48.—
„ 1¾%	41.—	42.—
dtto. z procent. za granicą „ 5%	71.50	72.—
„ 4½%	67.25	67.75
„ 4%	60.—	60.50
B. Krajów koronnych.		
Obligacye indemn. po 5% za 100 zł. Niższej Austryi	86.—	86.50
Wyż. Aust. i Salcb.	85.—	85.50
Czech	90.25	90.75
Morawii	88.50	89.—
Szląska	88.50	89.—
Styryi	87.25	87.50
Tyrolu	91.—	—.—
Kar., Krainy i Wyb.	87.—	89.—
Węgier	75.50	76.25
Obl. ind. po 5proc. za 100 zł. Banatu Tem.	74.25	74.75
Kroacyi i Slawonii	75 50	76.—
Galicyi	73.60	73.80
Siedmiogrodu	73.75	74.25
Bukowina	73.—	73.50
Z klauzulą wylos. w r. 1867	73.60	73.80
Lomb. wen. poż. z r. 1859	92.50	—.—
Dług Tyrolu, Dług Salcburga, Dług Krainy po 5%	—.—	—.—
„ 4%	60.—	61.—
„ 3½%	— —	—.—
„ 3%	60.—	61.—
„ 2½%	—.—	—.—
„ 2%	30.—	31.—
„ 1¾%	—.—	—.—

2. Stan oblig. domestykaln.

	pien.	towar.
Po 3% za 100 zł.	27.—	—.—
„ 2½% „ 100 „	22.50	—.—
„ 2¼% „ 100 „	20.25	—.—
„ 2% „ 100 „	18.—	—.—
„ 1¾% „ 100 „	15.50	—.—

3. Akcye.

(Za sztukę.)

	pien.	towar.
Banku narodowego	791.—	792.—
Inst. kred. dla handlu po 200 zł. w. a.	186.60	186 70
Niż.-austr. tow. eskomt. po 500 zł.	642.—	644.—
Półn. kol. po 1000 zł. m. k.	1633.—	1635.—
Tow. kolei żel. państwa po 200 zł. m. k. czyli 500 fr.	179 50	180 —
Kol. Ces. Elżbiety po 200 zł. mon. konw.	145 25	145 50
Połud.-półn.-niem. kolei kom. po 200 zł. m. k.	126.75	127 —
Kolei Cisy po 200zł. m. k. po 140 zł. (70%) wpłaty	147.—	—.—
Połud. kolei państ., lomb. wen. i central.-włoskiej kolei żel. po 200 zł. w. a. czyli 500 fr. z wpłatą 180 zł. (90%)	249.—	250.—
Kol. Kar. Lud. po 200zł. mon. konw.	195 50	196.—
Kol. Preszb. Tyrn. I. emis. po 200 zł. m. k.	—.—	40.—
dtto II. emis. po 200zł. m. k.	99.—	100.—
Kolej Bustehradzka po 500 zł. m. k.	685.—	695.—
Kolej Aussig.-Ciepl. po 200 zł. m. k.	233.—	236.—
Kol. Bern. Ross. z pierwszeństwem po 200 zł. mon. konw.	195.—	200.—
Kol. Grac.-Köfl. i Tow. górn. po 200 zł. w. a.	—.—	145.—
Austr. towarz. żegl. par. po 500 zł. m. k.	427.—	428.—
Lloyda w Tryeście po 500 zł. m. k.	239.—	241.—
Mostu łańc. w Peszcie po 500 zł. m. k.	393.—	395.—
Tow. młyna par. w Wied. po 500zł. w. a.	396.—	400.—
Powsz. austr. Tow. gaz. po 200 zł. w. a.	285.—	290.—
Uprzywil. czeska kolej zachodnia po 200 zł. w. a.	157.25	157.50

4. Listy zastawne.

(za 100 zł.)

	pien.	towar.
Banku narod. w m. k. 6let. z r. 1857 po 5%	102.—	102.50
10let. „ 1857 po 5%	89.75	90.25
przeznaczone do los. po 5%	—.—	—.—
Banku narod. w w. a. na 12 m. 5%	—.—	—.—
przezn. do losowania po 5%	85.60	85.80
Gal. Tow. kred. w w. a. po 4%	75.—	75.25

5. Obligacye z prawem pierwszeństwa.

	pien.	towar.
Kolej Elżbiety po 5% za 100 zł. m. k.	97.25	97.50
detto detto w sreb. upr. za 100 zł. w. a.	91.70	91.90
Emis. z r. 1862 za 100 zł. wal. aust.	87.75	88.25
Tow. austr. kol. państwa po 500 fr.	116.—	116.50
Kol. Lomb. wen. po 500 fr.	116 25	116.50
Kol. półn. po 100 zł. m. k.	90.25	90.75
Kol. półn. po 100 zł. w. a.	88.50	89.—
Kol. Glogn. po 100 zł. m. k.	80.—	80.50
Tow. żeg. par. na Dun. za 100 zł. m. k.	95.—	95.50
Lloyda za 100 zł.	91.—	92.—
Uprzyw. czeska kol. zach. po 200 zł. w. a. (w srebrze) za 100 zł.	95.—	95.25
Połud. półn. kolej kom. po 5% za 100 zł.	78.25	78.75
Grac. Köflach. kol. i Tow. gór. po 400 zł. w. a. (1000 fr.)	75.—	80.—

6. Losy.

	pien.	towar (za sztukę.)
Inst. kred. dla handlu po 100 zł. w. a.	134 80	135.—
Tow. żeg. par. na Dun. po 100 zł. m. k.	91. –	91.50
Poż. Tryc. po 100 zł. m. k.	113.—	114.—
„ „ po 50 zł. m. k.	52.75	53.25
Pożycz. miasta Budy po 40 zł. w. a.	33.50	34.—
Esterhazego po 40 zł. m. k.	94.50	95.50
Salma „ 40 „ „	35.25	35.75
Palfiego „ 40 „ „	34.25	34.75
Clarego „ 40 „ „	33.50	34.—
St. Genois „ 40 „ „	33.50	34.—
Windischgrätza 20 zł. „	21.75	22.—
Waldsteina 20 „	20.—	20.50
Keglevicha 10 „	14.75	15.—

Weksle.

(Na 3 miesiące)

	pien.	towar.
Amsterdam za 100 zł. hol	—.—	—.—
Augsburg za 100 zł. w. p. n.	94.90	94.90
Berlin za 100 tal.	—.—	—.—
Wrocław za 100 tal.	—.—	—.—
Frankfurt za 100 zł. w. p.-n.	94.75	94.80
Genua za 100 lir. piem.	—.—	—.—
Hamburg za 100 M. B.	83.80	84.—
Lipsk za 100 tal.	—.—	—.—
Liwurna za 100 lir. tosk.	—.—	—.—
Londyn za 10 ft. szt.	111.80	111 80
Lugdun za 100 fr.	—.—	—.—
Medyolan za 100 lir. wl.	—.—	—.—
Marsylia za 100 fr.	44.15	44 20
Paryż za 100 fr.	44.25	44.30
Praga za 100 zł. w. a.	—.—	—.—
Tryest za 100 zł. w. a	—.—	—.—
Wenecya za 100zł. w. a	—.—	—.—

(31 dni po ukazaniu.)

	pien.	towar.
Bukareszt za 100 piast. woł.	—.—	—.—
Konstantynopol za 100 piast. tur.		—.—

Kurs złota.

	pien.	towar.
Dukaty ces. men.	5.34½	5.35½
dtto. pełnej wagi	5.34½	5.35½
Korona	15.42	15.45
20frankówka	8.94	8.96
Rosyjski imperyał	9.20	9.23
Talar związkowy	1.67½	1.68½
Srebro	111.70	112.—

Kurs korony w c. k. kasach 13zł. 50c.

Odpowiedzialny Redaktor Adolf Rudyński.

Z c. k. galic. drukarni rządowej.